Milli maraq, beynəlxalq nüfuz

(Əvvəli 1-ci səhifədə).

Çoxvektorlu yanaşma

Bu aparıcı niyyəti Azərbaycanın 2024-cü il ərzində həyata keçirdiyi müstəqil siyasət kursunda, ölkə rəhbərinin xarici səfərlərində hər birimiz görə bilərik. 2024-cü il bu baxımdan ölkəmizin çoxvektorlu xarici siyasətində mühüm nəticələr, böyük nailiyyətlərlə müşayiət olundu. Dövlətimizin başçısının məqsədyönlü siyasəti, irəli sürdüyü təşəbbüslər, atdığı davamlı strateji addımlar sayəsində respublikamızın beynəlxalq arenada mövqeyi daha da gücləndi, regionun lider dövləti mövqeyi möhkəmləndi. Azərbaycan müxtəlif beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlığını dərinləşdirərək regional və qlobal məkanda önəmli tərəfdaşa çevrildi.

Bu uğurların əldə olunmasında Prezident İlham Əliyevin xarici ölkələrə səfərləri, həmin səfərlər çərçivəsində keçirdiyi görüşlər, bu çərçivədə dövlətlər və hökumətlər arasında imzalanan sənədlər mühüm rol oynadı. Xüsusilə, enerji, nəqliyyat və investisiya sahələrindəki razılaşmalar Azərbaycanın qlobal tərəfdaşlıq potensialını daha da artıraraqgücləndirdi.

Təkcə 2024-cü il ərzində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev iki dəfə Almaniyada, iki dəfə Türkiyədə, iki dəfə Qazaxıstanda, üç dəfə Rusiyada, Misirdə, Pakistanda, Böyük Britaniyada, Özbəkistanda, İtaliyada və Qırğızıstanda səfərlərdə olmuşdur.

Dövlətimizin başçısı ötən il xarici səfərlərinə Almaniyada keçirilən Münxen Təhlükəsizlik Konfransında iştirakla başladı. Üç gün (fevralın 16-18-də) davam edən səfər çərçivəsində Prezident İlham Əliyev 24 mühüm görüş keçirdi. Bu görüşlərin qarşı tərəflərin təşəbbüsləri ilə baş tutması Azərbaycanın beynəlxalq arenada artan nüfuzunun və təşəbbüslərinin qlobal səviyyədə qəbul edildiyini bir daha sübuta yetirirdi. Görüşlər zamanı Azərbaycanın sülh təşəbbüsləri, ölkəmizin enerji təhlükəsizliyindəki rolu və beynəlxalq əməkdaşlıq məsələləri geniş müzakirə edildi. Bu görüşlərdən biri də Ermənistanın baş naziri ilə idi. Görüşdə sülh müqaviləsi üzrə danışıqlar, münasibətlərin normallaşdırılması və sərhədlərin delimitasiyası məsələləri müzakirə olundu. Prezident İlham Əliyevin Münxen səfəri Azərbaycan diplomatiyasının qlobal miqyasda mövqeyini möhkəmləndirmək baxımından böyük əhəmiyyət kəsb etdi.

Almaniya səfərindən dərhal sonra Prezident qardaş Türkiyəyə səfər etdi. Fevralın 18-19-da səfər çərçivəsində Türkiyə Cümhuriyyətinin Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanla keçirilən görüşlər ölkələrimiz arasında strateji müttəfiqlik münasibətlərinin daha da möhkəmlənməsi baxımından mühüm rol oynadı.

Səfər zamanı imzalanan sənədlər isə Azərbaycan-Türkiyə əlaqələrinin strateji xarakterini daha da gücləndirmiş oldu. Türkiyə-Azərbaycan Universitetinin yaradılması barədə anlaşma, təhsil sahəsində yeni mərhələ kimi gənc kadrların yetişdirilməsinə mühüm töhfəverəcək. Baytarlıq sahəsində əməkdaşlıq və ikiqat vergitutmanın aradan qaldırılması ilə bağlı sazişlər isə iqtisadi və kənd təsərrüfatı sahələrində əlaqələrin genişlənməsinə, eyni zamanda ticarət münasibətlərinin daha da asanlaşdırılmasına şərait yaradacaq.

Azərbaycan Prezidentinin Rusiyanın dövlət başçısı Vladimir Putinin dəvəti ilə 22 aprel tarixində Rusiyaya işgüzar səfəri çərçivəsində keçirilən görüş də iki ölkə arasında iqtisadi əməkdaşlıq, nəqliyyat dəhlizləri, regional təhlükəsizlik və qarşılıqlı maraq doğuran digər strateji məsələlər ətrafında geniş müzakirələr baxımından faydalı oldu.

Bu səfərlər zamanı Azərbaycanla adıçəkilən ölkələr arasında siyasi, iqtisadi-ticari, nəqliyyat, mədəniyyət, elm-təhsil və digər sahələrə dair mühüm sənədlər imzalandı. Eyni zamanda Cənubi Qafqazda sülhün təmin edilməsi məqsədilə Azərbaycan dövlətinin atdığı addımlar və ölkəmizin artan geosiyasi rolu müzakirə mövzusu oldu.

Azərbaycan Prezidentinin ötən ilin müxtəlif vaxtlarında Misirə, Pakistana, Böyük Britaniyaya, Özbəkistana, İtaliyaya, Qırğızıstana səfərləri, bu səfərlər zamanı qlobal platformalarda iştirakı, keçirdiyi görüşlər, əldə edilən razılaşmalar ölkəmizin xarici siyasətinin uğurlarına mühüm töhfələr verdi.

Səfərlər Azərbaycan Prezidentinə sülhə, əməkdaşlığa, ölkələr arasında qarşılıqlı münasibətlərə tarixi xidmətlərinə görə ali dövlət mükafatlarının təqdim edilməsi baxımından da əlamətdar oldu. Prezident İlham Əliyevə Kazan şəhərində Tatarıstanın ali dövlət mükafatı olan "Dostluq" ordeni, Bişkekdə isə "Çingiz Aytmatov" ordeni təqdim edildi. Bu mükafatlar Azərbaycanın beynəlxalq əlaqələrdəki uğurlarının, regionlararası əməkdaşlığın inkişafına və mədəniyyətlərarası dialoqun təşviqinə verdiyi töhfələrin təqdir edildiyini, eləcə də beynəlxalq səviyyədə Azərbaycan Prezidentinin şəxsiyyətinə böyük hörmət və ehtiramın daha bir təsdiqidir.

Qlobal sülh təşəbbüslərinin mərkəzində

Ümumilikdə Azərbaycanın 2024-cü ildə xarici siyasət sahəsində əldə etdiyi uğurlar bir sıra mühüm sahələrdə öz əksini tapdı. Bu uğurlar ikitərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlığın genişləndirilməsinə, regional sabitliyin təmin olunmasına böyük təkan verdi. Azərbaycan il boyu qlobal sülh təşəbbüslərinin mərkəzində olaraq Cənubi Qafqazda bu prosesin irəliləməsi üçün konkret addımlar atdı. Ermənistanla münasibətlərin normallaşdırılması və sərhədlərin delimitasiyası üzrə danışıqlar davam etdirildi. Azərbaycanın sülh təşəbbüsləri beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən yüksək qiymətləndirildi və bir çox ölkə bu prosesə dəstək verməyə çalışdı.

Enerji təhlükəsizliyi sahəsində də Azərbaycan liderliyini davam etdirdi. Xüsusilə "Cənub qaz dəhlizi" və "yaşıl enerji" layihələri ilə bağlı əməkdaşlıq genişləndi. Avropa İttifaqı ilə enerji sahəsində strateji tərəfdaşlıq daha da möhkəmləndi, Azərbaycan təbii qazın ixracı ilə yanaşı, "yaşıl enerji" sahəsində də yeni layihələrə start verdi. Qardaş Türkiyə ilə strateji müttəfiqlik münasibətləri daha da gücləndirildi. Hər iki ölkə arasında iqtisadi, hərbi və mədəni sahələrdə yeni müqavilələr imzalandı, birgə layihələrin həyata keçirilməsi uğurla davam etdirildi. Rusiya, Çin, Mərkəzi Asiya və digər region ölkələri ilə ikitərəfli əməkdaşlıq dərinləşdirildi. Bu çərçivədə nəqliyyat və logistika dəhlizlərinin inkişafı üzrə əhəmiyyətli irəliləyiş əldə edildi.

Azərbaycan beynəlxalq humanitar təşəbbüslərdə yenə də yüksək fəallıq göstərdi. Ölkəmizin evsahibliyi etdiyi qlobal forumlar və digər tədbirlər vasitəsilə mədəniyyətlərarası dialoq, tolerantlıq və humanist dəyərlər təşviq olundu. Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatında fəal iştirakını sədrlik müddəti bitəndən sonra da davam etdirərək postpandemiya dövründə bərpa və davamlı inkişaf məsələlərində aktiv rol oynadı. BMT və digər beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində Azərbaycanın təşəbbüsləri dəstəkləndi və ölkənin qlobal məsələlərdə rolu daha da gücləndi.

"Şimal-Cənub" və "Şərq-Qərb" nəqliyyat dəhlizlərinin fəaliyyətində Azərbaycan mühüm tranzit ölkəsi kimi mövqeyini daha da möhkəmləndirdi. Bu dəhlizlər vasitəsilə yükdaşımalar artdı və ölkəmizin geostrateji əhəmiyyəti daha da yüksəldi.

Xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlılarla əlaqələr də gücləndirildi, diaspor təşkilatlarının fəaliyyəti aktivləşdirildi. Bu, Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınması və dəstək qazanması üçün mühüm rol oynayır.

Azərbaycanın 2024-cü ildə xarici siyasət uğurları ölkənin strateji hədəflərinə çatmaqda irəliləyiş olduğunu göstərir. Bu uğurlar həm regional sabitliyə, həm də Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə mövqeyinin möhkəmlənməsinə xidmət edir.

"Azərbaycan"

Yüksələn qlobal nüfuz, artan iqtisadi güc

İlham Əliyevin Davosda qarşı tərəflərin müraciətləri əsasında keçirdiyi görüşlər Azərbaycana siyasi-iqtisadi dividendlər gətirəcək

Ötən həftə dünyanın qlobal güclərinin diqqəti yenə də Davosa köklendi. Yanvarın 20-dən 24-nə qədər Davosda Dünya İqtisadi Forumunda qlobal güclər mühüm məsələlər ətrafında müzakirələr apardılar. 1974-cü ildən sonra, demək olar, hər il keçirilən forumda ənənəvi mövzularla yanaşı, yeni dövrün çağırışları, texnoloji inqilab, süni intellektin təklif etdiyi imkanlar, yaratdığı təhlükələr və gələcəkdə transformasiya potensialı ilə bağlı müxtəlif formatlarda debatlar olub. Builki foruma isə 130-dan çox ölkədən 350 hökumət nümayəndəsi, o cümlədən 60 dövlət və hökumət başçısı qatılıb.

Beynəlxalq münasibətlər sistemində qeyri-müəyyənliyin genişləndiyi, bir çox bölgələrdə münaqişələrin davam etdiyi vaxtda dünya liderləri, eləcə də özəl sektorun yüksəksəviyyəli nümayəndələri yenidən bir araya gələrək "ağıllı əsr" üçün əməkdaşlıq imkanlarını dəyərləndirdilər. Təsadüfi deyil ki, Davos forumu çərçivəsində aparılan müzakirələrdə özəl və dövlət sektorunun liderləri birlikdə işləməyə çağırıldı, qlobal iqtisadiyyatın bağlarını qırmağın heç kimin marağında olmadığı bir daha bəyan edildi.

2025-ci ilin Dünya İqtisadi Forumu "Ağıllı əsr üçün əməkdaşlıq" mövzusunda qlobal çağırışlara toxundu. Forumda iqtisadi artımın yenidən başlaması, ən müasir texnologiyaların tətbiqi, geosiyasi gərginliklər və iqlim dəyişikliyinin sürətləndirilməsi fonunda sosial və iqtisadi dayanıqlılığın gücləndirilməsi məsələləri də müzakirə olundu.

Ümumiyyətlə, beynəlxalq səviyyədə ən mühüm tədbirlərdən olan forum bir sıra ölkə liderini, əsas beynəlxalq aktorları və ekspertləri bir məkanda birləşdirən nəhəng platformadır.

Prezident İlham Əliyev hər il foruma dəvətlilər sırasında olur. Foruma beyin mərkəzləri, qlobal layihələrlə bağlı təkliflər irəli sürən, çıxış yolu göstərən mütəxəssislər dəvət edilirlər. Azərbaycan Prezidenti də dünyada baş verən qlobal hadisələri dəyərləndirmək bacarığı, analiz etmək qabiliyyəti, qiymətləndirmək istedadı, qətiyyətli fikir söyləmək imkanına sahib lider kimi tanınır. Bu səbəbdən də İlham Əliyev qlobal iqtisadi tədbirin ən nüfuzlu qonaqları sırasında olur.

İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın uğurları, strateji layihələri və əməkdaşlıq perspektivləri forum çərçivəsində dünyaya çatdırılır. Dövlətimizin başçısı öz iqtisadi, siyasi və sosial strategiyalarını geniş formatda təqdim edir. Bir mərama da diqqət yetirmək lazımdır ki, İlham Əliyev hər il forumda iştirakı zamanı ayrı-ayrı ölkələrin liderləri ilə yanaşı, dünyanın nüfuzlu şirkətlərinin rəhbərləri, tanınmış iş adamları ilə çoxsaylı görüşlər keçirir, beynəlxalq miqyaslı media qurumlarına, jurnalistlərə müsahibələr verir. Xüsusilə vurğulanmalıdır ki, bu görüşlərin hər biri qarşı tərəfin müraciətləri əsasında keçirilir.

Prezident habelə ölkəmizin təşəbbüsü ilə həyata keçirilən mühüm regional nəqliyyat və enerji layihələrinin önəmini dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırır.

Budəfəki forumda Azərbaycanın iştirakı ölkəmizin iqtisadiyyatının qlobal çağırışlara uyğunlaşdırılması və investisiyaların cəlb edilməsi baxımından çox əhəmiyyətli oldu.

Prezident İlham Əliyev forumda iştirakın əhəmiyyətini iki nöqteyi-nəzərdən yüksək dəyərləndirir. İlk olaraq Azərbaycan reallıqlarını beynəlxalq ictimaiyyətə təqdim edir, ikincisi də, bu mötəbər toplantıya qatılmaq dünyada baş verən iqtisadi meyillər haqqında dolğun məlumat əldə etmək imkanından yararlanmaqla ölkəmizdə islahatları davamlı şəkildə aparmağa, ölkəyə xarici investisiyaları cəlb etməyə imkan verir.

Ölkəmizin rəhbərinin Davos Forumu iştirakçılarının özlərinin arzusu, təşəbbüsü ilə keçirilmişçoxsaylı görüşlərində tamamilə haqlı olaraq Azərbaycanı strateji nəqliyyat qovşağı və enerji sektorunda əsas iştirakçı kimi dəyərləndirməsi böyük marağa səbəb olub. Ölkə iqtisadiyyatının, infrastrukturunun və "yaşıl iqtisadiyyat"ın əhəmiyyətli inkişafında xarici investisiyaların cəlb olunması ilə bərabər bu uğurun qazanılmasında qarşılıqlı fayda gətirəcək əməkdaşlığın da önəmli rol oynaması vurğulanıb. Digər bir mühüm məqam isə dünyanı lərzəyə salan ekoloji kataklizmlərin gücləndiyi bir zamanda ölkəmizdə ən mühüm prioritetlərdən biri kimi Prezident İlham Əliyev tərəfindən "yaşıl iqtisadiyyat"a verilən mühümönəm və COP29-un çox uğurla keçirilməsinin mötəbər xarici iştirakçılar tərəfindən yüksək dəyərləndirilməsidir.

Bir sözlə, cənab İlham Əliyevin bu il Davosda keçirdiyi çoxsaylı və ölkəmizin gələcəyi üçün çox mühüm əhəmiyyət kəsb edən görüşlərdə Azərbaycanın "yaşıl enerji", tranzit potensialı və texnoloji innovasiyalar sahələrində böyük perspektivlərə malik olması iştirakçıların diqqətinə çatdırılıb.

Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun iqtisadi və turizm imkanları, "yaşıl enerji" potensialının dünyaya tanıdılması ölkənin beynəlxalq arenada müsbət imicinin formalaşmasına xidmət edir.

Bir sözlə, sayca 55-ci olan Dünya İqtisadi Forumunda da bir daha təsdiq olundu ki, İlham Əliyev təkcə regional məsələlərdə deyil, mahiyyətindən asılı olmayaraq dünya miqyasında baş verən qlobal hadisələr zamanı da qətiyyətli mövqe nümayiş etdirir. Dövlət başçısının təşəbbüsləri qlobal miqyasda beynəlxalq həmrəyliyin və əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsi istiqamətində mühüm nümunədir. Məhz bütün bunlara görə dünya siyasətinin aparıcı qurumları, mötəbər beynəlxalq təşkilatlar Azərbaycanın mütərəqqi xarici siyasətini regional təhlükəsizliyə və qlobal inkişafa mühüm töhfə kimi qiymətləndirir və ölkəmizlə əməkdaşlığa böyük önəm verirlər.

Prezidentin Davosda qarşı tərəfin təşəbbüsü, xahişi ilə keçirdiyi görüşlər, apardığı müzakirələr yaxın zamanlarda Azərbaycana siyasi, iqtisadi dividendlər gətirəcək.

"Qəbələ"